
ΑΣΚΗΣΗ 3: ΣΥΝΘΕΤΟΙ ΟΡΟΙ – ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΑΝΑΛΟΓΙΑΣ

Κάθε αντικείμενο ή οντότητα στην Prolog μπορεί να αναπαρασταθεί με τη βοήθεια ενός *όρου (term)*. Οι όροι μπορεί να είναι

α) Μεταβλητές

β) Απλοί όροι (σταθερές, ακέραιοι κ.α.) ή

γ) Σύνθετοι όροι που δημιουργούν δομές π.χ. τα ορίσματα του κατηγορήματος book.

```
book( author(bratko), title("Prolog Programming"), date(1992) ).
```

Οι σύνθετοι όροι μοιάζουν με κατηγορήματα και έχουν όνομα και ένα αριθμό από παραμέτρους. Οι μεταξύ τους ομοιότητες και διαφορές είναι :

- Τα κατηγορήματα και οι σύνθετοι όροι είναι συντακτικά όμοια.
- Τα κατηγορήματα επιστρέφουν τιμή (αληθές ή ψευδές), οι σύνθετοι όροι όχι.
- Οι όροι δεν υπάρχουν από μόνοι τους αλλά πάντα ως ορίσματα σε κατηγορήματα.

Για παράδειγμα θα μπορούσαμε να ορίσουμε ένα ευθύγραμμο τμήμα από το σημείο (2,3) του επιπέδου ως στο σημείο (4,5) με δύο τρόπους:

```
1) line(2,3,4,5) .
```

```
2) line(point(2,3), point(4,5)) .
```

Προφανώς ο δεύτερος τρόπος που χρησιμοποιεί σύνθετους όρους είναι πιο ευανάγνωστος.

Για να βρούμε το πρώτο σημείο του ευθύγραμμου τμήματος θα έπρεπε σύμφωνα με τον πρώτο ορισμό να ρωτήσουμε

```
?- line(A,B,4,5) .
```

```
A=2
```

```
B=3
```

ή σύμφωνα με το δεύτερο ορισμό

```
?- line(A,point(4,5)) .
```

```
A=point(2,3)
```

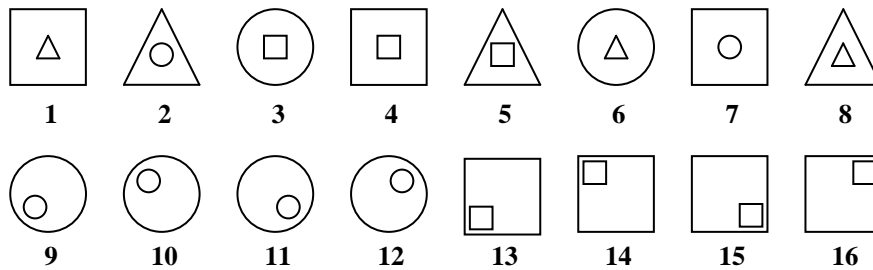
Με την χρήση των σύνθετων όρων μπορούμε να δημιουργήσουμε και πιο σύνθετα γεωμετρικά σχήματα. Για παράδειγμα για το τρίγωνο θα είχαμε

```
triangle(point(1,3),point(4,6),point(6,7)) .
```

Το πρόβλημα της Αναλογίας

Έστω ότι έχουμε να λύσουμε το πρόβλημα των αναλογιών γεωμετρικών εικόνων που συναντιέται συχνά σε τεστ νοημοσύνης. Ένα σύνολο από σχετικές εικόνες είναι το παρακάτω:

Μια ερώτηση θα μπορούσε να είναι η εξής: "αν το σχήμα 1 σχετίζεται με το σχήμα 5, τότε ποιο σχήμα σχετίζεται με το σχήμα 3;" (απάντηση: το σχήμα 7). Η εικόνα 1 είναι ένα τρίγωνο μέσα σε ένα τετράγωνο, ενώ η εικόνα 5 είναι ένα τετράγωνο μέσα σε ένα τρίγωνο, δηλαδή τα δύο σχήματα είναι αντίστροφα. Έτσι θα πρέπει να ψάξουμε για το αντίστροφο της εικόνας 3 που είναι ένα τετράγωνο μέσα σε ένα κύκλο, δηλαδή η εικόνα 7 η οποία έχει ένα κύκλο μέσα σε ένα τετράγωνο.

Θα μπορούσαμε να αναπαραστήσουμε τις εικόνες ως γεγονότα της Prolog ως εξής:

```
figure(1,middle(triangle,square)).
```

Το παραπάνω γεγονός δηλώνει ότι η εικόνα 1 έχει ένα τρίγωνο στη μέση ενός κύκλου.

Οι σχέσεις μεταξύ των εικόνων θα μπορούσαν να αναπαρασταθούν ως εξής:

```
relation(middle(S1,S2),middle(S2,S1),inverse).
```

Το παραπάνω γεγονός δηλώνει ότι υπάρχει σχέση αντιστροφής (inverse) μεταξύ της πρώτης εικόνας η οποία περιέχει το σχήμα S1 μέσα στο σχήμα S2 και της δεύτερης εικόνας με το σχήμα S2 μέσα στο σχήμα S1.

ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ

- 1) Γράψτε γεγονότα για όλες τις εικόνες (1-16) που εμφανίζονται παραπάνω. (Υπόδειξη: χρησιμοποιήστε όρους όπως `middle()`, `toleft()`, `bottomright()`, κλπ)
- 2) Γράψτε κανόνες ή γεγονότα που να περιγράφουν τις παρακάτω σχέσεις μεταξύ εικόνων
  - `inverse`: όπως αυτή παρουσιάστηκε και υλοποιήθηκε παραπάνω
  - `changeout`: οι δύο εικόνες διαφέρουν στο εξωτερικό τους σχήμα
  - `changein`: οι δύο εικόνες διαφέρουν στο εσωτερικό τους σχήμα
  - `lrmirror`: οι δύο εικόνες έχουν τα ίδια σχήματα μέσα και έξω αλλά το εσωτερικό σχήμα βρίσκεται π.χ. στην πρώτη εικόνα δεξιά πάνω ενώ στη δεύτερη εικόνα αριστερά πάνω (καθρεφτισμός δεξιά-αριστερά)
  - `tbmirror`: οι δύο εικόνες έχουν τα ίδια σχήματα μέσα και έξω αλλά το εσωτερικό σχήμα βρίσκεται π.χ. στην πρώτη εικόνα δεξιά πάνω ενώ στη δεύτερη εικόνα δεξιά κάτω (καθρεφτισμός πάνω-κάτω)
  - `diagmirror`: οι δύο εικόνες έχουν τα ίδια σχήματα μέσα και έξω αλλά το εσωτερικό σχήμα βρίσκεται π.χ. στην πρώτη εικόνα δεξιά πάνω ενώ στη δεύτερη εικόνα αριστερά κάτω (διαγώνιος καθρεφτισμός)
- 3) Ορίστε το κατηγορημα `analogy` που λύνει το πρόβλημα της αναλογίας. Για παράδειγμα, η ερώτηση

```
?- analogy(1,5,3,X).
```

```
X=7.
```

λέει ότι η εικόνα 1 και η εικόνα 5 είναι σχετικές και ζητάει ποια εικόνα X έχει κατ' αναλογία την ίδια σχέση με την εικόνα 3 (όπως είδαμε X=7)